

UNIVERZITET U BEOGRADU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODELJENJE ZA SOCIOLOGIJU

DIPLOMSKI RAD

Vrednosne orijentacije srednje klase u periodu postsocijalističke transformacije u Srbiji

MENTOR:

STUDENT:

Beograd, Novembar 2008.

***VREDNOSNE ORIJENTACIJE SREDNJE KLASJE U PERIODU POSTSOCIJALISTIČKE
TRANSFORMACIJE U SRBIJI
UVODNE NAPOMENE***

Teorijsko određenje pojma vrednosti i uticaj vrednosnih obrazaca na proces postsocijalističke transformacije u Srbiji

Vrednosti predstavljaju **veoma** složen društveni fenomen. Stoga, ako bismo vrednosti želeli da razumemo u svojoj celokupnosti, analiza bi morala da bude sveobuhvatna. Međutim, zbog tematske usmerenosti (vrednosne orijentacije srednje klase), kao i zbog ograničenog obima teksta, ovde ću ukazati, doduše, u najkraćim crtama na one aspekte vrednosti za koje smatram da su važni za proučavanje vrednosnih obrazaca u ovom tekstu. Počecu opštim mestom.

Vrednosti, poput stavova, potreba i interesovanja, predstavljaju izuzetno bitan konstitutivni segment čovekove prirode i stoga je nemoguće zamisliti postojanje potpunog vrednosnog vakuuma na nivou pojedinca, kao ni na nivou društva u celini. Na činjenicu da su vrednosti jedna od bitnih karakteristika pojedinaca ukazao je još Gete, navodeći da „ biće koje vrednuje jedna je od osnovnih odrednica čoveka, njegov specifikum“ (u Pantić, 1981). Bilo je, međutim, autora koji su predviđali skorije iščezavanje vrednosti, tj. pojavu anhedonije, apatije i anomalije, što su smatrali jednom od najvećih opasnosti za budućnost čovečanstva¹.

Pre nego što se ukratko pozabavim određenjem pojma vrednosti, skrenuću pažnju na problem porekla vrednosti, s jedne, i razloga proučavanja vrednosti, s druge strane. Najpre, problemom proučavanja vrednosti, samo pod drugačijim imenom, bavili su se mislioci još u antičkom dobu. Od tada, pa sve do današnjih dana vrednosti bivaju predmet proučavanja u skoro svim društvenim naukama. Mnogobrojni su razlozi interesovanja za problem vrednosti, a ja ću se zadržati samo na onim koji mi se čine posebno važnim.

Najpre, pojam vrednosti dospeva u središte proučavanja brojnih društvenih nauka zbog činjenice da proučavanje vrednosti uvek podstiče korišćenje i kombinaciju različitih pristupa, što nam omogućava da stvorimo znatno kompleksniju sliku o društvenom fenomenu koji je predmet proučavanja. Dalje, za empirijsko istraživanje vrednosti veoma je bitno to što vrednosti mogu biti

---

¹ Na ovaj problem je posebno ukazivao psiholog Maslov „ Najveća bolest našeg vremena je nedostatak vrednosti... ovo stanje je opasnije nego ikada pre u istoriji.“ (1964)... Biti bez nekog vrednosnog sistema je psihopatogeno stanje. Ljudska bića imaju potrebu za filozofijom života, religijom ili nekim vrednosnim sistemom, upravo kao što imaju potrebu za sunčevom svetlošću, kalcijumom i ljubavlju...“ (1962) (u Pantić, 1977: 270). Na problem kraja vrednosti ili ideologije u savremenom dobu ukazivao je i Bel (u Pantić, 1977: 273). O pojavi nedostatka vrednosti vidi još u Bek, 1986:224.

----- CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU -----

<http://www.maturskiradovi.net/eshop/>

POGLEDAJTE VIDEO UPUTSTVO SA TE STRANICE I PORUČITE RAD PUTEM ESHOPA , REGISTRACIJA JE OBAVEZNA.

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com